

Rafał Maćkowiak

Uniwersytet Łódzki

KICZ NA PORTALU YOUTUBE

„Serwis YouTube, który powstał w maju 2005 roku, pozwala miliardom osób odkrywać, oglądać i udostępniać oryginalne filmy. Jest to forum, na którym ludzie z całego świata mogą poznawać się, uczyć się od siebie i inspirować się nawzajem. Stanowi platformę dystrybucji oryginalnych materiałów dla twórców oraz dużych i małych reklamodawców” [www.youtube.com/yt/about/pl].

Dzięki temu, że na portalu YouTube każdy może zamieścić swój filmik, w efekcie zawiera on wiele kiczowatych produkcji, można powiedzieć, że jest swoistą *kiczosferą internetową*. Marcin Rychlewski w jednym z artykułów [Rychlewski 2008] pisze, że *kiczosferami* mogą być film i muzyka, w tym na przykład takie jej gatunki, jak *disco polo* czy *brytyjski glam rock*. Myślę, że do tego zbioru *kiczosfer* idealnie pasuje portal YouTube, gdyż jego otwartość sprzyja powstawaniu kiczu.

W artykule przyjrę się filmikom muzycznym, które można nazwać także teledyskami, gdyż są ilustracjami do utworów muzycznych. Zostały stworzone przez znanych polskich youtuberów. W pracy pokażę, jak przejawia się w nich zjawisko kiczu. Jednak zanim do tego przejdę, warto zastanowić się, czym jest ów kicz?

Odpowiedź na pytanie nie jest prosta, a może nawet nie jest możliwa. Definiowanie pojęcia sprawia duże trudności, ponieważ jest ono wieloznaczne i dotyczy wielu różnych zjawisk kultury, w której najczęściej realizowany jest kicz¹. Trudność stworzenia dobrej definicji wynika także z tego, że, jak pisze Przemysław Jaworski, termin ten „określić można mianem «intuicyjnego» lub otwartego” [Jaworski 2013: 153], czyli „należy on do terminów konotowanych” [Jaworski 2013: 154]. Dalej Jaworski dodaje, że „kicz, podobnie jak sztuka, jest kategorią estetyczną, a zatem – jest kwestią gustu, który okazuje się zmienny zarówno w czasie, jak i w przestrzeni społecznej” [Jaworski 2013: 155]. Pomimo wymienionych problemów, powstało wiele definicji tego zjawiska. Przyjrzymy się pokrótce tym najważniejszym.

Pojęcie „kiczu” powstało w XIX wieku w Niemczech, a określano nim coś „co nie jest dla nas interesujące, a bywa denerwujące” [Piątkowski 2008: 11].

¹ Można wyróżnić jeszcze np. kicz „codzienny”. Dokładnie temu typowi przyjrzała się Krystyna Pokrzywnicka w artykule *O kiczu* [Pokrzywnicka 2001].

Żyjący w XX wieku francuski filozof i autor książki *Kicz, czyli sztuka szczęścia* Abraham Moles pisał, że „kicz to swego rodzaju choroba sztuki, jej forma zdegenerowana” [Moles 1978: 6]. Jest on „naśladownictwem sztuki, jej uproszczoną, zwulgaryzowaną do absurdu kalką” [tamże].

Natomiast według *Słownika języka polskiego* kicz to: „kompozycja plastyczna, utwór literacki, film itp. o małej wartości artystycznej” [www.sjp.pwn.pl/sjp/kicz;2470599.html].

Przytoczyłem tylko trzy z wielu definicji tego zjawiska, gdyż chcę pokazać, że łączy je jedno, a mianowicie to, że kicz jest w nich postrzegany jako zjawisko negatywne, oceniane pejoratywnie. Ale należy też zadać pytanie – czy kicz zawsze jest czymś denerwującym, o małej wartości artystycznej czy też sztuką w zdegradowanej formie?

Kicz jest diagnozowany zawsze po stronie odbioru, jest więc uznaniowy, to co dla jednego odbiorcy jest denerwujące, ma małą wartość artystyczną i jest sztuką w zdegradowanej formie, dla drugiego może być uspokajające, relaksujące, posiadać dużą wartość artystyczną czy być sztuką najwyższej jakości. Przykładowo Jerzy Pilch w jednym z wywiadów powiedział, że: „ze słowem *kicz* najsilniej kojarzy mu się określenie łatwość. Kicz to obszar tandety, która jest niezwykle łatwa i w ocenie, i w odbiorze” [Burnetko, Nawrocki 2003]. Jest to kolejna definicja pejoratywnie wartościująca kicz, ale wzbogacona o pewien nowy element, czyli o łatwość, która w życiu codziennym najczęściej nie jest czymś denerwującym (nawiązując do wcześniejszej definicji kiczu), bo przykładowo coś łatwego przyswajamy nie z nerwami, a raczej z uśmiechem na twarzy. Gdy natomiast zapytano Pilcha, czy kicz jest dla niego tym samym co sztuka słaba, odpowiedział:

Słaba sztuka to jedno, a kicz drugie. Słaba sztuka jest błędem w sztuce. Kicz natomiast z natury nie chce być dobrą sztuką. I o tym nie wie. Jak ktoś podrabia słynnego jelenia na rykowisku, to w ogóle nie marzy, żeby narysować dobry obraz albo żeby dać realistyczny obraz jeleni pijących wodę. Kicz jest czymś, co chce schlebiać jak najszerszym rzeszom ludzi, którzy mają łatwe wyobrażenie o sztuce. [Burnetko, Nawrocki 2003]

Można dostrzec pewną nieścisłość między tym, co twierdzi Jerzy Pilch, a np. definicją kiczu ze *Słownika języka polskiego*. Według pisarza słaba sztuka nie jest kiczem, a według definicji słownikowej już tak, bo np. kompozycja plastyczna o małej wartości artystycznej, czyli słaba sztuka, to jest kicz. Zestawiając te definicje, chcę pokazać, że próba opisanie zjawiska kiczu nie należy do zadań łatwych, dlatego nie ośmielię się stworzyć własnej definicji kiczu. Uważam, że stworzenie takowej jest czymś niezwykle trudnym. Pisał o tym już między innymi Herman Broch:

Pozwolą państwo, że zacznę od ostrzeżenia: proszę nie oczekiwać, że dostarczę wam precyzyjnych definicji; wszelkie filozofowanie jest bujaniem w obłokach i z filozofią sztuki sprawa z pewnością nie przedstawia się inaczej. Jeśli więc przypadkiem stwierdzę, że chmura przypomina wielbłąda, bądźcie równie usłużni jak Poloniusz i zgódźcie się ze mną. W przeciwnym razie napotkacie zbyt wiele nierozstrzygniętych pytań, a tych się obawiam, ponieważ nie mógłbym na nie odpowiedzieć inaczej, niż pisząc trzytomowe dzieło o kiczu, a tego wolałbym uniknąć. [Broch 1998]

W artykule oprę się na powyżej przedstawionych informacjach i w filmikach muzycznych zamieszczonych na portalu YouTube przyjrę się kiczowi, który szczególnie widoczny jest w: oprawie audiowizualnej, tematyce oraz języku tych produkcji.

Warto jeszcze wspomnieć, że z badaniem kiczu wiąże się pewne niebezpieczeństwo, mianowicie to, że analizujący zjawisko kiczu badacz ma zwykle „*metodologiczną skłonność* do uznawania za kicz wielu zaobserwowanych zjawisk. Jest to efekt znajdowania *na siłę* tego, czego się szuka i efekt naginania do pojęcia kiczu różnych zjawisk, których osoba niezaangażowana w badania nigdy by za kicz nie uznała” [Kudra, Kudra 2012: 176]. Autorzy tego spostrzeżenia kierowali tę uwagę wyłącznie do osób badających kicz językowy, ale myślę, że można ją odnieść także do poszukiwania kiczu w innych wytworach kultury. Postanowiłem więc dla bezpieczeństwa zapytać kilka osób, czy zaprezentowany im materiał (teledyski youtuberów) także uważają za kiczowaty. Większość na szczęście odpowiedziała, że tak. Przejdźmy zatem do prezentacji analizowanego materiału.

O filmikach

Z całego bogactwa filmików opublikowanych na portalu YouTube do artykułu postanowiłem wybrać pięć z nich. Są to filmiki muzyczne/ teledyski, które zawierają w sobie wiele kiczowatych elementów, dlatego też idealnie nadają się do tego, by zilustrować jak przejawia się zjawisko w tego typu filmikach. W tabeli 1 podałem tytuły analizowanych filmów, ich autorów, liczbę wyświetleń produkcji oraz informacje o tym, ile osób zadeklarowało, poprzez kliknięcie ikony kciuka skierowanego w górę lub w dół, czy dany film podoba im się, czy też nie podoba. Dla porównania poniżej umieściłem małą tabelkę (tab. 2) z identycznymi informacjami, tylko że odnoszącymi się do najpopularniejszego filmu polskiej śpiewaczki Małgorzaty Walewskiej, czyli prezentującego *Habanerę* w jej wykonaniu.

Tabela 1^a.

Tytuł filmu	Autor	Liczba wyświetleń	To mi się podoba/ To mi się nie podoba
<i>Świąteczna Ballada o cyckach</i>	Wojtek Szumanski	1 108 575	14 529 / 250
<i>Piosenka o Długopisie</i>	Dem3000	110 509	4 188 / 213
<i>Dobranoc</i>	Vikuserro	74 004	367 / 53
<i>Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sextetu „MIDI”</i>	Roman Buga	30 705	949 / 8
<i>Ah Deserze</i>	Vikuserro	14 828	291 / 51

^a Wszystkie dane liczbowe pochodzą z 4 lipca 2015 r.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2^a.

Tytuł filmu	Autor	Liczba wyświetleń	To mi się podoba/ To mi się nie podoba
<i>Walewska – Carmen Gliwice: Habanera</i>	Małgorzata Walewska	43 518	163/ 3

^a Wszystkie dane liczbowe pochodzą z 4 lipca 2015 r.

Źródło: opracowanie własne.

Stwierdzić można, że filmiki, których tytuły wyszczególnione zostały w tabeli 1, mają dość duże grono odbiorców. Widać, że podobają się użytkownikom YouTube'a. Świadczy o tym ostatnia kolumna tabeli, czyli liczba kliknięć „to mi się podoba” lub „to mi się nie podoba”. Pokazuje ona, że tylko 575 osób (niecałe 3% wszystkich kliknięć²) wybrało tzw. „łapkę w dół”, czyli „to mi się nie podoba”. Na podstawie tych danych można więc stwierdzić, że ludziom podobają się kiczowate teledyski stworzone przez znanych youtuberów.

Jeśli natomiast przyjrzeć się trzeciej kolumnie tabeli 1, czyli liczbie wyświetleń, zauważyć można, że kiczowate filmiki są także dość popularne, a *Świąteczna Ballada o cyckach* jest nawet produkcją bardzo popularną, gdyż posiada ponad milion odtworzeń. Zestawiając z kolei liczbę wyświetleń z tabeli

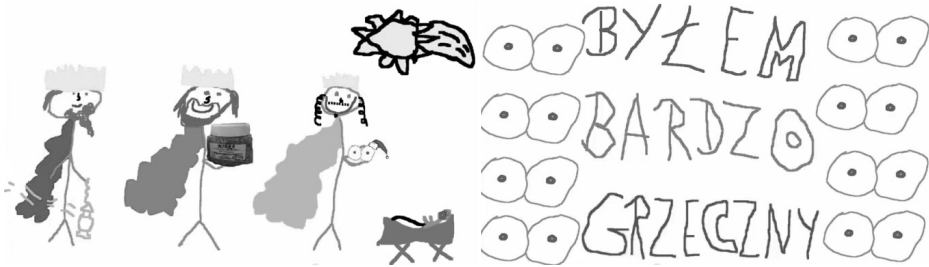
² Łącznie w przypadku wszystkich filmików użytkownicy kliknęli w pole do głosowania 20 899 razy.

pierwszej i drugiej, zauważyć można, że więcej osób woli oglądać kiczowate teledyski niż profesjonalne występy operowe, reprezentującej kulturę wysoką, Małgorzaty Walewskiej. Dodając do tego jeszcze informację, że większość filmików na jej kanale ma poniżej 500 wyświetleń, zaś na kanale Wojtka Szumińskiego najmniejsza liczba wyświetleń wynosi nieco ponad 11 tysięcy, utwierdzamy się w tym przekonaniu.

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że kiczowate filmiki podobają się widzom YouTube'a. Twórcy widząc, że produkcje mają sporą oglądalność i zaliczoną dużą liczbę „łapek w górę”, tworzą kolejne tego typu filmy, schlebając przy tym gustom swoich odbiorców. Zobaczmy zatem, jaka jest oprawa audiowizualna tych teledysków.

O oprawie audiowizualnej filmików

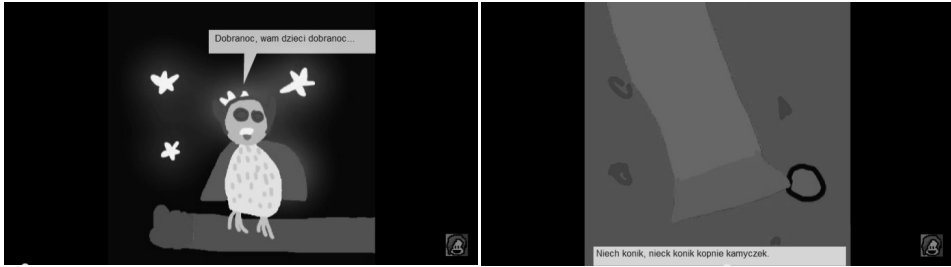
Wszystkie analizowane filmiki łączy łatwość wykonania, powstały one niskim nakładem pracy, przy wykorzystaniu prostych, amatorskich technik graficznych. Poniżej, w celu lepszego zobrazowania, z jakiego typu oprawą wizualną mamy do czynienia, po tytule danego teledysku dodałem zdjęcia dwóch klatek filmowych pochodzących z omawianej produkcji. Zobaczmy zatem, jak na płaszczyźnie audiowizualnej teledysków przejawia się kicz.

Ilustr. 1. Świąteczna Ballada o cyckach

Źródło: www.youtube.com/watch?v=MPigjNQu1ic [dostęp 4.07.2015]

Autor teledysku wykorzystał obrazki narysowane w programie „Paint”, czyli podstawowym programie graficznym, w którym niemożliwe jest stworzenie wysokiej jakości grafiki. Obrazki przypominają prace dziecka z przedszkola. Wystarczy spojrzeć na powyżej umieszczone zdjęcia, przykładowo na modele postaci, których poszczególne części ciała przedstawione są przy pomocy kresek. Na wielu grafikach poza samymi postaciami został umieszczony także tekst piosenki. Cała animacja przypomina pokaz slajdów.

Ilustr. 2. *Dobranoc*

Źródło: www.youtube.com/watch?v=oO0AI4t4DvA [dostęp 4.07.2015]

Podobnie jak w poprzednim filmiku, tak i w produkcji *Dobranoc* mamy tandetną grafikę, „z Painta”, z tą jednak różnicą, że w poprzednim przykładzie autor wykorzystał w swoim teledysku kilkadziesiąt grafik, natomiast tutaj w całej produkcji użyto ich tylko sześć³. Zaskakuje także oprawa dźwiękowa. Autor przy pomocy komputerowego programu modulującego zmienił swoją naturalną barwę głosu. W efekcie powstał dźwięk tak bardzo zniekształcony, że część wyrazów stała się niezrozumiała. Gurgie (autor filmiku) postanowił więc dodać do produkcji napisy.

Ilustr. 3. *Ah deserze*

Źródło: www.youtube.com/watch?v=-XiMMOqcNto [dostęp 4.07.2015]

W filmiku *Ah deserze* z kolei autor ustawił kamerę naprzeciwko siebie i nagrał swój występ, podczas którego śpiewał i grał na zabawkowych organkach. Następnie podczas montażu nałożył filtr obrazu, który wyłączył ciepłe kolory w całym nagrany materiał. W efekcie powstał niebieskoszary obraz śpiewającego Gurgiego. W teledysku pokazany został także proces przygotowania tytułowego

³ Cała animacja składa się z trzech mniejszych elementów, czyli z animacji przedstawiającej sowę (stworzona jest ona z dwóch minimalnie różniących się obrazów, dających efekt animacji), z animacji przedstawiającej konia kopiącego kamień (zbudowana z dwóch obrazów) oraz z animacji robaczka na liściu (także dwa obrazy).

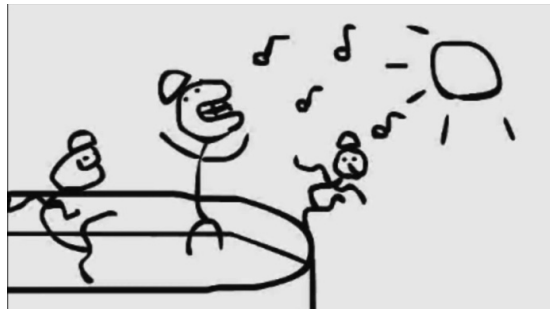
deseru. Całość nagrania wieńczy obraz wymiotującego, po zjedzeniu słodkiego posiłku, autora. Wykonanie utworu muzycznego jest na bardzo niskim poziomie, autor nie potrafi śpiewać, można nawet powiedzieć, że fałszuje.

Ilustr. 4. *Piosenka o długopisie*

Źródło: www.youtube.com/watch?v=IUuCV1ywBq8 [dostęp 4.07.2015]

W teledysku *Piosenka o Długopisie* autor wykorzystał różne grafiki znalezione w internecie i połączył je tworząc pokaz slajdów, który stanowi dosłowne zobrazowanie wydarzeń przedstawionych w utworze. Na prawie każdym slajdzie znalazł się główny bohater piosenki, czyli długopis. Piosenka wykorzystana w tym teledysku powstała podczas jednego z tzw. „lajwów”, czyli nagrań na żywo. Autor zaimprovizował wtedy tekst piosenki, a jeden z jego widzów dodał do tego podkład muzyczny i w efekcie powstał teledysk.

Ilustr. 5. *Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sekstetu „MIDI”*

Źródło: www.youtube.com/watch?v=5vs4vI_IV58 [dostęp 4.07.2015]

Autor filmiku *Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sekstetu „MIDI”*, identycznie jak w poprzednim przykładzie, wykorzystał improwizowany tekst Dema (znanego youtubera), a następnie dodał do niego podkład muzyczny oraz grafikę. Jednak w odróżnieniu od przykładu poprzedniego, twórca teledysku ograniczył się do jednego slajdu.

Reasumując, we wszystkich filmikach autorzy nie dołożyli starań, by ich produkcje posiadały profesjonalną grafikę oraz podkład muzyczny. Stworzyli grafikę do teledysków, albo w programie „Paint”, albo niechlujnie umieszczając w swoich produkcjach znalezione w internecie zdjęcia, albo też nakładając na obraz filtry graficzne. Wszystkie te zabiegi w środowisku grafików określane są jako „tanie”, czyli byle jakie, tandetne i kiczowate. Modulacja głosu również tak bywa postrzegana.

O tematyce w filmikach

W tej części artykułu z kolei krótko streszczę tematykę podejmowaną w poszczególnych teledyskach. Wszystkie wykorzystane w produkcjach tematy są prostackie i często banalne. Autorzy nie szukali oryginalnych pomysłów, zdecydowali się na treści bardzo abstrakcyjne i często pozbawione sensu, zobaczymy zatem jakie.

Świąteczna Ballada o cyckach

Tematyka tego filmiku związana jest ze sferą erotyczną. Motywem dominującym są w tym przypadku piersi kobiece, potocznie nazywane „cyckami”. Autor pokazuje w tej produkcji kilka obrazków, których elementem wspólnym i spajającym są tytułowe „cycki”. Pierwszy z obrazów przedstawia Świętego Mikołaja poganiającego elfy, by szybciej produkowały cycki, drugi obraz ukazuje stół wigilijny, na którym stoi barszcz z cyckami, natomiast trzeci ukazuje sytuację, gdy biblijni Trzej Królowie przynoszą do stajenki Jezusa dary, czyli mirrę, kadzidło i cycki. Cała ballada kończy się puentą:

Z tej ballady płynie puenta,
By przez cały rok,
Aaaa Nie tylko na święta,
Nie mieć serca niczym głaz,
Macać cycki cały czas! [Boc]

Piosenka o Długopisie

Głównym bohaterem teledysku jest długopis-kosmonauta. Autor na wstępie daje słuchaczowi rady, co ma pokazać swojemu długopisowi: *Zabierz swój długopis na spacer/ Pokaż mu sklepy papiernicze* [PoD]. Następnie zaprezentowana zostaje scenka, w której do sklepu papierniczego wchodzi *zasłiniony tłusty dzieciak* [PoD] i kupuje artykuły papiernicze, które następnie zaczyna konsumować. Scenka ta ma uzmysłwić długopisowi, jakie ma szczęście, że należy do ciebie, a nie na przykład do „tłustego” dziecka. Autor proponuje (zapewne w obawie

przed innymi niebezpieczeństwami), by wysłać długopis w kosmos, daje także przedmiotowi rady, np.: *w kosmosie jest zimno, ale/ Nie ubieraj kurtki, bo jesteś długopisem* [PoD]. Produkcja kończy się tym, że przedmiot leci w stronę Marsa.

Dobranoc

Filmik z założenia ma być kołysanką, dlatego już w pierwszym wersie Gurgie zwraca się do dzieci: *Dobranoc wam dzieci, dobranoc* [D]. Następnie przywołane są dwie scenki. W pierwszej ukazany jest robaczek na liściu (grafice tej towarzyszą słowa: *Niech przyśni wam się robaczek, robaczek* [D]), natomiast w drugiej scenie koń kopie kamień (Gurgie wyśpiewuje wtedy słowa: *Niech konik, niech konik kopnie kamyczek* [D]). Całą kołysankę kończy wers: *Odlećcie, odlećcie do swej bajki!* [D].

Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sextetu „MIDI”

To bardzo krótki filmik, w którym Dem wychwala pracę w hucie. Stwierdza, że najbardziej lubi *wytapiać szkło i przetwarzać produkty szklane* [Poh].

Ah Deserze

Autor w tym filmiku dokonał nietypowych połączeń różnych tematów. Zaczyna od stwierdzenia bardzo ogólnego, a następnie tak operuje skojarzeniami (bardzo banalnymi), że w efekcie łączy takie czynności, jak: narodziny (pierwszy wers piosenki: *Rodzisz się człowieku* [AD]), uśmiechanie się (drugi wers: *Potem się uśmiechasz* [AD]), kochanie (trzeci wers: *Czasem coś tam kochasz* [AD]) i konsumowanie deseru (czwarty wers: *Że chcesz to zjeść* [AD]). Przez resztę piosenki autor wyraża pragnienie skonsumowania deseru.

Kicz, biorąc pod uwagę tematykę filmików, może przejawiać się w przesadnym eksploatowaniu pewnego wątku, widać to w *Świątecznej Balladzie o cyckach*. Każdy poruszany w niej aspekt sprowadzany zostaje do jednego, czyli do „cyczków”. W filmikach *Piosenka o Długopisie*, *Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sextetu „MIDI”* oraz *Ah Deserze* tandetne są same pomysły na filmy, czyli przedstawienie przygód spersonifikowanego długopisu, wychwalanie bardzo ciężkiej i niewdzięcznej pracy w hucie oraz uczynienie produktu spożywczego (deseru) przedmiotem filmiku. *Dobranoc* jest kiczowatą karykaturą kołysanki, której tekst miejscami nie ma sensu (fragment z koniem kopiącym kamień).

O języku w filmikach

Na zakończenie postanowiłem przyjrzeć się kiczowi językowemu, który znaleźć można w wielu filmikach muzycznych na portalu YouTube. Andrzej i Barbara Kudrowie za typologiczne cechy kiczu językowego uznali np.: szablonowość

i stereotypowość, powtarzalność, niefunkcjonalność, przesadę w stosowaniu środków wyrazu, schematyczność oraz dostarczanie płytkich wrażeń, choć przyjemnych, banalność, natomiast potoczność i wulgaryzację całkowicie wykluczili z domeny kiczu [Kudra, Kudra 2012].

W analizowanych filmikach udało mi się zaobserwować następujące formy kiczu:

– Powtarzalność

Może ona dotyczyć pojedynczych wyrazów, np. w *Balladzie o cyckach* aż siedem razy użyto słowa „cycki”: *Ja chcę cycki pod choinkę [...] Róbcie cycki do macania [...] Będzie karp i barszcz z uszkami/ Lecz bez uszek, a z cyckami [...] W cyckach drzemie wielka siła [...] Co przynieśli Trzej Królowie/ Skoro złoto im już zbrzydło/ Cycki, mirrę i kadzidło [...] Powieś cycki na choince [...] Macać cycki cały czas!* [Boc].

Powtarzane mogą być także całe wersy:

<p>Mój długopis leci na marsa Mój długopis leci na Marsa Mój długopis leci na Marsa Nie ubieraj kurtki, bo jesteś długopisem (PoD)</p>	<p>Ach deserze Ach deserze Jak ja bardzo pragnę cię Ach deserze (AD)</p>	<p>Hej otrzymywanie metali z rud i złomu To jest to co lubię najbar- dziej To jest to co lubię najbar- dziej (Poh)</p>
--	--	--

– Wymieszanie sfer sacrum i profanum

Najlepiej widać to w *Świątecznej Balladzie o cyckach*, w której autor miesza różne wydarzenia biblijne oraz symbolikę chrześcijańską z tematyką seksualną:

Zaś poeta Ci podpowie,
 Co przynieśli Trzej Królowie,
 Skoro złoto im już zbrzydło,
Cycki, mirrę i kadzidło. Na tę radę nie bądź głuchy,
 Wszystkie bombki i łańcuchy,
 Niechaj pozostaną w skrzynce,
Powieś cycki na choince.

– Użycie wyrażen z nietypowym określeniem przymiotnikowym

Chwyta garść najtańszych pisaków
 Cienki marker **osiem dziesiątych milimetra** [PoD]

– Wykorzystanie słownictwa rzadziej występującego w polszczyźnie

Leksyka ta kontrastuje z resztą tekstu, który napisany został prostym językiem.

Teraz twój długopis jest gotowy
Zahartowany wonią śmierci swoich braci
 Niech wie, że trzeba ruszać w Kosmos (PoD)

- Wykorzystanie nieprecyzyjnych określeń

Rodzisz się człowieku
 Potem się uśmiechasz
 Czasem **coś tam** kochasz
 Że chcesz to zjeść (D)

- Nagła zmiana tematu (brak łączliwości semantycznej między wersami)

Dobranoc, wam dzieci dobranoc...
Niech konik, niech konik kopnie kamyczek. (D)

- Umieszczenie w tekście zaskakującego, prostackiego wniosku

Dotrzyj tam, gdzie były tylko sondy
 A sondy nie mają atramentu
Więc to będzie pierwszy atrament na Marsie (PoD)

„Kicz jest wieczny i wszędobyłski” [Kudra, Kudra 2012: 181], dlatego z całą pewnością można stwierdzić, że jest on także na YouTube. W artykule zaprezentowałem jedynie kilka filmików, aby zobrazować, jakie formy może przyjmować kicz w twórczości polskich youtuberów. Oczywiście wykaz tych form nie jest zbiorem zamkniętym, gdyż samego zjawiska, jakim jest kicz, nie da się zamknąć w jakiegokolwiek ramy. Może to i dobrze, ponieważ jak pokazałem w artykule, kiczowate filmiki są lubiane przez użytkowników portalu YouTube. Kto wie – może tego typu filmiki są przyszłością rozrywki internetowej?

Wykaz skrótów

AD	<i>Ah Deserze</i>
Boc	<i>Świąteczna Ballada o cyckach</i>
D	<i>Dobranoc</i>
PoD	<i>Piosenka o Długopisie</i>
Poh	<i>Piosenka o hucie w wykonaniu Dema i sekstetu „MIDI”</i>

Bibliografia

- Broch H. [1998], *Kilka uwag o kiczu*, [w:] tenże, *Kilka uwag o kiczu i inne eseje*, tłum. D. Borkowska, J. Carewicz, R. Turczyn, Czytelnik, Warszawa.

- Burnetko K., Nawrocki M. [2003], *O tandecie w sztuce, polityce i obyczajach. Łatwość kiczu*, „Tygodnik Powszechny”, nr 5.
- Jaworski P. [2013], *Kicz w trzech odsłonach*, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1.
- Kudra A., Kudra B. [2012], *Formy językowego kiczu w prasowym dyskursie medialnym*, [w:] *Język nowych mediów*, Michalewski K. (red.), Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Moles A. [1978], *Kicz, czyli sztuka szczęścia. Studium o psychologii kiczu*, tłum. A. Szcze-
pańska, E. Wende, Warszawa.
- Piątkowski K. [2008], *Kicz jako problem antropologiczny*, [w:] *Kiczosfery współczesności*,
Burszta W. J., Sekuła E. A. (red.), SWPS Academica, Warszawa.
- Pokrzywnicka K. [2001], *O kiczu*, „Pismo PG”, nr 7.
- Rychlewski M. [2008], *Kiczosfery muzyki popularnej*, [w:] *Kiczosfery współczesności*,
Burszta W. J., Sekuła E. A. (red.), SWPS Academica, Warszawa.
- www.youtube.com/yt/about/pl [dostęp 4.07.2015].
- www.sjp.pwn.pl/sjp/kicz;2470599.html [dostęp 4.07.2015].
- www.youtube.com/watch?v=MPigjNQu1ic [dostęp 4.07.2015].
- www.youtube.com/watch?v=5vs4vI_1V58 [dostęp 4.07.2015].
- www.youtube.com/watch?v=lUuCv1ywBq8 [dostęp 4.07.2015].
- www.youtube.com/watch?v=-XiMMOqcNto [dostęp 4.07.2015].
- www.youtube.com/watch?v=oO0AI4t4DvA [dostęp 4.07.2015].